

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 48, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Uredništvo in upravljanje „Napreja“ imata telefonsko zvezo št. 312.

Državni uslužbenci in liberalci.

V nedeljo, dne 26. prosinca, so v ljubljanskem »Mestnem domu« zborovali državni uradniki in uslužbenci vseh kategorij. Bil je to ustanovni zbor »Zveze društev državnih uradnikov in uslužbencev na ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani«. Zborovanje je otvoril in vodil g. davčni nadzornik Maks Lilleg, ki je podal črno sliko položaja, v katerem se nahaja državno uslužbenstvo. Nobenega stanu ni vojna tako sproletarizirala kot uradnike in uslužbence s stalno odmerjenimi plačili. Kdor je imel kakšne prilhanke, trud dolgih let, jih je porabil, kdor jih ni imel, se je zadolžil. Stara Avstrija je imela za vse dovolj denarja, samo za svoje uslužbence nič. Zato se je uradništvo in uslužbenstvo takoj z zaupanjem obrnilo na Narodno vladu za pomoč. Predložen je bil memorandum, ki pa za enkrat ni našel odziva. Gospod predsednik je izjavil določno, da ne izrekati nobene kritike nad nikomur, ampak da le konstatira dejstvo. Predno se je prešlo na dnevni red, je sodrug Alb. Prepeluh pozdravil zborovanje v imenu jugoslovanske socialno demokratične stranke in strokovnih organizacij slovenskega delavstva. Njegova stranka je za socialno pravičnost tudi napram državnemu uslužbenstvu in bo podpirala njegov boj povsod in vedno z vsemi močmi, ki so ji na razpolago. Opozarjal je na hude socialne boje, katerim se ne bodo mogli izogniti vsi, ki žive od dela, ročnega ali duševnega. Zborovalci so ponovno prekinili govorjaka z burnim ploskanjem in njegovim izvajanjem s povčarkom pritrjevali. Nato je pozdravil shod g. prof. Breznik imenom »Jugoslovanske demokratične stranke«, povdarjajoč, da je stranka vedno zastopala interese uradništva. Zborovalci so govornika neprestano motili z medklici, kakor: »Sam ob volitvah nas poznate!« »Je že prav, saj vemo pri čem smo!« Končno so posamezniki klicali: »Dol z njimi!« Govornik je mogel mirno končati svoj pozdravni govor le, ker je g. predsednik posredoval. Shod se je na to vršil v redu. Sprejeta so bila predlagana pravila »Zveze«, izvolil se je zvezni odbor in so se na to sestavile kardinalne točke zahtev, ki jih stavi slovensko državno uslužbenstvo do države.

Mi ne bi poročali o shodu, ker smo bili mnenja, da bo vodstvo »Zveze« samo podalo poročilo o zborovanju javnosti. Nismo se hoteli vtikati v avtonomijo nove organizacije, ki jo od srca pozdravljamo, ker smo mnenja, da je neumestno iz zborovanja nepristranske strokovne organizacije kovati politične celine. Toda sinočni »Slovenski Narod« se je prav neokusno zaletel v zborovanje in pa v novo organizacijo, označil je zahteve državnih uslužbencev za pretirano in neopravičene in se tako maščeval nad to ubogo, sproletarizirano paro, ki mu pravimo državne uslužbenstvo. Jugoslovanska demokratična stranka čuti, da spregleduje tudi ta stan, da politični zvezec liberalcev tudi pri teh zatiranjih in socialno potlačeni, ne najde več lekdanjega odmeva. Uradniki, uslužbenci, pomožne moči v pisarnah — vsi vidimo, da le v slogi je moč in da nam zgolj samopomočna organizacija, preizkušena v socialnih in gospodarskih bojih, more priti rešitev naših zahtev v ugodnem smislu. Liberalna stranka je kapitalistična — s tem je rečeno vse. Ona je stranka velikih trgovcev, industrialcev in veleposesnikov. Kmet in delavec sta jo zapustila že davno. Kdor živi od dela, ročnega ali duševnega, v njej nima kaj iskati. Včasih je bilo uradništvo liberalno — narodno, ker je bilo v to primorano vsled neznoznega pritiska nemške vlade. Toda ta razlog je sedaj odpadel; živimo v narodni državi, nacionalni moment je odpadel pri socialnem boju našega ubožanega državnega uslužbenstva. Namesto da bi liberalna stranka to okolnost lojalno priznala, udarja z loparjem po žrtvah liberalnih vojaških dobičkarjev, ki so jih cplenili do kraja, jim dvigali zadnje prilhanke in jih pahnili v bedo in siromaščino. Liberalci ne vedo, da je samo tisti nezadovoljen, ki se mu slabo godi. Namesto, da bi uradništvo in uslužbenstvo v njegovem težkem boju podpirali in se zavzemali zanj, da vsaj nekočke odpomore od prestane vojne bede, ga pa še z loparjem udarja po glavi. Kapitalist se kaže v dejanju in v instinktih, gospod! Tovariši, zapomnite si to in ne dajmo se prestopiti kdaj pozneje s praznimi besedami in frazami, ki so zelo poceni. Vsi pristopite v organizacijo, zakaj naša moč in naš ugled sta odvisna od

nje. Državni uslužbenec naj bo tam, kjer je večina naroda, ne pa pri oni maloštevilni grupi, ki ima sicer velik denarja in generalov, pa nobenih pristašev med prostim narodom. Ljudstvo se politično in gospodarsko prebujajo, krenimo tudi mi na — levo!

A. B.

Pot do socializma.

I.

Uvod.

Cital sem mnogo razlag, a mnenja gredo narazen. Povejte mi vi, kaj je socializem? —

Tako me je vprašal človek, ki je iskal pota v naše vrste. In jaz sem mu dejal:

— V vrvenju velikih mest so zavrgli v svojih srcih starega Boga. In z njim so zavrgli prvi hip tudi ljubezen, vero in upanje. Mi smo iz te družbe; a nastopili smo kot uporniki proti njej. Naša ljubezen do človeštva je bila nezlomljiva. Ona je rodila trdno vero, da človek ni rojen zato, da bi sesal samopašni krvosepi kri njegovih žuljev. Ona je rodila globoko upanje, da bomo v težkih, vekovnih borbah z njimi dvigali človeštvo še naprej do nove, lepše bodočnosti.

To smo socialisti. Mi hočemo, da bi človek ne bil za nikogar domača žival. Vsak naj živi od dela svojih rok in svojega duha.

Mi smo glasniki medsebojnega spoštovanja, miru in ljubezni. To je star pregovor. Povedan je v novi obliki: besedami sedanjosti. To je socializem.

Opremljeni z vsem, kar je človeška znanost ustvarila, gremo v stari boj. Ko razmišljamo, kaj je ono orožje, s kojim silil človek človeka, da mu služi, se nam odkriva. To orožje je uredba človeške družbe, v koji lahko imenuje človek svojo last tovarno in rudnik, ki nudi ti-sočerni delo in kruh, zemljo, ki zahteva sto rok za obdelovanje. Ljudje, ki nimajo ne zemlje, ne stroja, morajo k takemu bogatemu sosedu v dnino. Ta jim od svojega bogastva rad posoja, a hoče zato žeti, kjer ni sejal. Tako lastništvo, ki ima samo to posledico, da rodi izkoriščanje, je treba odvzeti, vlasti enega. Če jo je nemogoče razdeliti, — kot je to pri velikem podjetju, kakor sta na primer rudnik in tovarna, tu je treba spraviti v skupno last vseh interesentov. Premoženje je treba socializirati. To je naša osnovna zahteva.

Tako sem razložil takrat bistvo socializma.

Zdi se mi, da prihajajo različne razlage samo od tod, ker je pot do socializiranja premoženja dolga in težka. Kakoršni so v naši armadi značaji in zmožnosti, tako se skušajo velikemu cilju približati.

Prijatelji v Rusiji, ki skušajo spraviti s težkimi udarci svet iz tečajev in ustvariti oprti na silo orožja čez noč novo družbo, gredo za istim ciljem kot mi; kar nas je hladnih računarjev, ki merimo, tehtamo in zidamo.

Naj se sodi o nas kakorkoli. A mi vemo, da se ne da iti mimo njih, ki merijo, tehtajo in računajo. Tudi pokrev v Rusiji je obsojen v gotov neuspeh, če nima med seboj takih računarjev.

Zato je potrebno za vsakega, da ima gotove predstave o tem, kako je mogoče družbo socializirati.

O tem je bilo čitati pred kratkim v vodilnem dnevniku socialne demokracije na Dunaju skupino uvodnikov, ki osvetljujejo ta težek problem tako dobro, kot se le redko čita. S temi izjavami se mi zdi koristno seznaniti tudi slovenskega čitatelja. Če se pri tem prestave ne držimo od besede do besede, storimo to zato, da se lahko naslanjamo tesneje na naše domače razmere.

Politični pregled.

— Kongres italijanske socialno demokratične stranke na Pirmorskem v Trstu. Lj. k. u. poroča iz Trsta dne 29. t. m.: Tukaj je bil kongres italijanske socialno demokratične stranke, ki se ga je udeležilo 59 delegatov iz Trsta, 14 delegatov iz Istru in 23 iz Furlanije. Govornik Tuntar je nastopil proti imperialističnim tendencam vseh narodov. Absurdno, je dejal, je zahtevati odrešenje poslednjega Italijana Julijske Benečije. Iz zemljepisnih razlogov nekateri Italijani ne bodo mogli biti združeni s svojim narodom, kakor bodo morale biti žrtvovane slovenske skupine. Med drugimi sklepi socialističnega značaja je bila soglasno sprejeta resolucija, ki smatra za pogoj kolikor teško trajnega miru v smislu Wilsonovih točk splošno, popolno in odkritosrčno izvršitev pravice do samood-

ločbe narodov in njih svobode, urediti si notranjo socialno-politično organizacijo po svoji volji. V strogem spoštovanju pravice do samoodločbe spoznava kongres edino sredstvo za poravnanje sporov v medsebojno zadovoljenje interesiranih prebivalstev. — Kongres je odobril pristop italijanske socialno-demokratične stranke za Julijsko Benečijo k italijanski socialistični stranki v Italiji. Sodrug Kermoli je izrazil željo, da bi se družila italijanski in jugoslovanski socialno-demokratični politični cdek. To željo je kongres sprejel navdušeno brez debate. Izvršilni odbor stranke je dobil nalog, da pridobi jugoslovansko socialistično stranko za to združitev.

— Italijani v Dalmaciji. Split, 28. jan. (Lj. k. u.) Dalmatinski dopisni urad poroča: V Šibeniku je začel izhajati neke vrste list pod naslovom »Notiziarlo«. Ne ve se, kdo mu je lastnik in kje se tiska. Vse kaže, da ga izdaja italijanska vojna uprava. Pisan je v dveh jezikih, namreč v italijanskem in v hrvaškem.

— Iz dunajskega mestnega sveta. Dunaj, 28. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V včerajšnji seji mestnega sveta je župan dr. Weiskirchner predložil program za letovalje v prehodni dobi. Ta program vsebuje razne gradnje, stavbe in investicije v mestna industrijska podjetja. Stroški bodo znašali približno 164 milijone kron. Pri izvedbi tega načrta bi bilo zaposlenih 15.000 delavcev.

— Pošiljatev živil Nemški Avstriji. Dunaj, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kakor se govori, je ententa Nemški Avstriji poslala 250 vagonov masčobe, ki so že na poti. Iz Anglije je dospelo na Dunaj 28 vagonov konzerv, kondenziranega mleka in drugih živil. Pričakujejo tudi živil iz Amerike.

— Protest Nemške Avstrije povodom mariborskih dogodkov. Dunaj, 29. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Povodom kyvavih dogodkov v Mariboru je državni urad za zunanje stvari vložil protest proti postopanju slovenske pesadke in apeliral na pravičnost vseh kulturnih držav civiliziranega sveta. Ta protest je poslal italijanski komisiji za premirje na Dunaju, predsedniku ameriške proučevalne komisije in angleškemu vojskemu proučevalcu, kakor tudi zastopnikom vseh nevtralnih držav in potom varstvenih sil. Zedinjenim državam v Ameriki in ententi. Državni urad za zunanje stvari je v tem poslanju naglašal, da se je v krvi nedolžnih ljud, uvrstila mirna manifestacija za ono svobodo in pravičnost, ki jo pričakujejo vsi zatirani narodi od mirovnega kongresa Nemško-avstrijska vlada je vsekdar stremila in zestravljala vse svoje moči, da bi pomirila duhove in zadržala uporabo oborožene sile. V zaupanju na najnovejšo izjavo entente, da se bodo meje končno veljavno uredile po mirovnem kongresu, je dopustila nemško-avstrijska vlada, da so čehoslovaške in jugoslovanske čete zasedle nemške pokrajine. Postopanje Slovencev v Mariboru pa onemogoča, da bi se zadrževali izbruh pravične jeze in ogorčenosti nad nasilstvom zoper do sedaj svobodni narod. Mir in notranji red v Srednji Evropi sta ogrožena. Za edino sredstvo, odstraniti to nevarnost brez krvoprelitja, smatra nemško-avstrijska vlada to, da zasedejo Maribor in nobčine v okolici čete tretje sile in jih varujejo nasilstev. Nemško-avstrijska vlada je zato nujno apelirala na one, ki so prevzeli odgovornost za novo uredbo države. Prosila je za nevtralizacijo ozemelj po primernih vojaških garnizijah in povdarjala, koliko krvi in koliko grenjave bi se bilo prehranilo, ako bi bila ta že večkrat ponavljana prošnja prej uslišana. Nemško-avstrijska vlada je izrazila svojo nado, da bodo velike demokracije na zapadu slišale klic zatiranega naroda po svobodi in pravičnosti.

— Pogajanja avstro-ogrske banke s češko vlado. Dunaj, 29. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Glavni tajnik Avstroogrske banke von Rapp je odpotoval v Prago, da se s češko vlado dogovori o obustavitvi prevodnih tirjatev praškega glavnega zavoda. Nadalje se bo sporazumno z nemško-avstrijsko vlado razgovarjal o položaju, nastalem vled ustanovitve nove češke devizne centrale.

— Iz Ukrajine. Kijev, 29. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Izredna ukrajinska misija pod vodstvom Hassenka je dospela v Jassy in stopila v dogovor z rumunsko vlado. Druga misija se posvetuje s francoskim poslanikom. Ukrajinski oddelki napredujejo zahodno in severovzhodno Poltave. V guberniji hersonski je bil z nemškimi vojak sklenjen dogovor, glasom katerega se po Wilsonovih načelih zavezujejo, da tekom štirih dni odpotujejo iz Nikolajeva. Draginja narašča.

Purt črnega kruha stane šest karbovancev. 22. januar velja v vsej Ukrajini za narodni praznik.

— **Ogrska garda.** Budimpešta, 29. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vojno ministrstvo pripravlja ustanovitev republikanske garde po vzoru francoske Garde républicaine. V novo gardo se uvrste iz vseh vojniških skupin izbrani najzanesljivejši živili, zlasti deli službe podčastniki. Republikanska garda bo postavljena v najkrajšem času.

— **Bernsteinova mislija.** Berlin, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Po naročilu državnega zakladnega urada je Edvard Bernstein odpotoval v Švico, da se pogovori tamkaj o finančnih vprašanjih, zlasti o vprašanju valute.

— **Začasna državna ustava v Nemčiji predložena.** Berlin, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Začasna državna ustava, ki je bila sedaj predložena, predvideva federativni sistem. Načrt nove ustave govori izrecno o Nemški Avstriji, ki se utegne pridružiti Nemčiji. Nemška Avstrija ima že sedaj posvetovalni glas v državnem odseku.

— **Neodvisni socialisti na Bavarskem.** Monakovo, 28. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: S sklicanjem novega bavarskega deželnega zbora bodo delavski, vojaški in kmetijski sveti ustavili svoje delovanje. Neodvisni socialisti pripravljajo na Bavarskem splošno stavko; na ta način hočejo tudi po sklicanju deželnega zbora obdržati svojo politično veljavo.

— **Položaj v Vzhodni Prusiji.** Berlin, 29. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poroča »Nationalzeitung«: Položaj v Vzhodni Prusiji je glasom poročil zelo ojašen. Osmi armadi stoji nasproti več boljševiških divizij, deseti armadi pa približno 70.000 mož. Pomisliti se mora, da je število mož v vsaki nemški armadi majhno.

— **Rusija sama odklanja vstop v zvezo narodov.** Berlin, 29. januarja. (Ljub. kor. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada javljajo iz Ženeve: Po poročilih iz Pariza je prejel mirovni kongres oficilen brezlični brzojav sovjetske vlade, v katerem naznanja, da odklanja Rusija vstop v zvezo narodov.

— **Žene v pruski narodni skupščini.** Berlin, 29. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V nemško narodno skupščino je izvoljenih 38 žensk, in sicer: 18 socialistnih demokratkinj, 3 neodvisne, 7 demokratkinj, 6 krščansko-socialnih, 3 nemško-nacionalne in 1 pristašinja nemške ljudske stranke.

— **Pruski volilni uspehi.** Berlin, 29. jan. (Lj. k. u.) Dun. for. urad poroča: Do polnoči je bil znan izid volitev za prusko narodno skupščino iz 20 volilnih krogov od skupno 23 volilnih krogov. Izvoljeno je: 69 demokratov, 137 voharskih socialistov, 24 neodvisnih, 16 pristašev nemške ljudske stranke, 39 članov nemške narodne stranke, 65 kandidatur centra in 1 kmetijski demokrat.

— **Boji s špartakovci v Wilhelmshafnu.** Berlin, 28. januarja. (Lj. k. u.) Wolffov kor. urad poroča: O položaju v Wilhelmshafnu javljajo od verodostojne strani: Ko so špartakovci včeraj zjutraj pridobili premoč na Wilhelmshafnerstrasse, so uslužbenci brzojav in železnice ter častniki in zdravniki ustavili svoje delo. Danes popoldne so izbruhnili pehotni in artiljerijski boji med vojakmi in špartakovci. Danes dopoldne je bila velika napetost med vojakmi in tadjedelskimi delavci, ki so se oborožili. Vneli so se majhni boji. Po pogajanjih je bilo zopet mirno. Osobe brzojava in železnice ter častniki in zdravniki nameravajo stavkati, dokler se ne ugotovi njihovim zahtevam, ki do sedaj še niso znane. Na obeh straneh je 6 mrtvih in 20 ranjenih.

— **V Wilhelmshafnu je mirno.** Hamburg, 28. jan. (Lj. k. u.) Kakor poroča »Hamburger Fremdenblatt« iz Wilhelmshafnu, je tamkaj vzpostavljen mir.

— **V »Vorwärts« o boljševizmu.** Berlin, 29. jan. (Lj. k. u.) — Brezlično. »Vorwärts« objavlja obširen opis odnošajev, ki so se na Ruskem razvili vsled boljševizma, izpod peresa neimenovanega demokrata, ki je pred leti poln navdušenosti za ruski osvobodilni boj odpotoval na Rusko. V tem opisu se dokazuje, da se bo na Ruskem utrdila samo vlada, ki bo vsakemu kmetu dala zemljišča. Boljševisti so oddali kmetom zemljo, rekoč, naj jo razdele med sabo po svojem preudarku. Vsled tega je nastalo splošno medsebojno uničevanje. Tako je boljševizem premotil glave proletarcev. Ti so se izkušali pomagati s tem, da so hoteli razdeljevati posestva v mestu, kakor kmetje na deželi. Pod vodstvom boljševistične vlade je dosegel proletarijat s »podružabljenjem« produkcijskih sredstev, da je prenehalo delati na tisoče tvornic. Boljševizem resnično privaja Rusijo naravnemu gospodarstvu. Omotno in intelektualno nadvlada dežela mesto vsled gospodarskega nazadovanja. Petrograd je pred enim letom štel še 3 milijone prebivalcev, sedaj jih ima le 800.000, Moskva je imela pred enim letom 2 1/2 milijona prebivalcev, sedaj pa le 1.000.000 prebivalcev, ako tudi ovira selitve mnogo največjih težko. Obenem je boljševizem povzročil popolno praznoto duševnega življenja. Pri oficijelnih boljševističnih zborovanjih se spričo terorja nihče ne upa izraziti drugega mnenja. Kdor sodi drugače, ga usmrte, ali vržejo v ječo, kjer nikakor ni varen življenja. Že marsikateri materi, ki je v ječi iskala svojega sina, so dali grozoviti odgovor: »Vsled nesporazumenja so vašega sina ustrelili«. Protiboljševističnemu ali ne čisto boljševističnemu delavcu preti v najboljšem primeru odtezanje živil, katerih tako ne dobi mnogo. Potemtakem

ni mogoča nobena kritika boljševističnih odredb brez nevarnosti lakote in smrtnih kazni, ako tudi bi bila ona odredba še tako pogubna. Celo odredbe, ki bi bile času primerne in s katerimi si je hotela sovjetska vlada pomagati, so imele v zvezi z anarhistično uničevalno strastjo žalostne posledice. Sovjetska vlada je hotela imeti kredit od družb in je zaplenila banke. Gotovine pa ni našla, marveč le papirje brez vrednosti. Ker je bila industrija v žalostnem stanju, je privedla nacionalizacija kredita do njegovega popolnega uničenja in do popolnega uničenja industrije. V maloštevilnih še obstoječih tvornicah skoraj nič ne delajo, zakaj delavci prejemajo mezdo neodvisno od produkcije. Tudi smatrajo tamkaj zaposleni delavci vsak industrijski obrat kot svojo lastnino. Večkrat se dogodi, da prodajo delavci dele strojev kot kovino in razdele dobljeno vsoto med »lastnike«. O korupciji in podkupljivosti boljševističnega uradništva sploh ni govoriti. Carlstovski birokratje so bili prave sirote v primerih s socialističnimi uradniki. — (Op. ured.: Priobčujemo to poročilo, ki sicer nima nobenih objektivnih znakov in je očitno naperjeno proti revolucionarnemu gibanju v Nemčiji, pač opisuje posledice ruske politike, ne da bi navajalo vire opozicije, ki hočejo privedi rusko politiko v stare tire.)

— **Razdelitev nemških kolonij.** Pariz, 29. januarja. (Lj. k. u.) »Telegraphen Compagnie« poroča: Glede uporabe nemških kolonij so se ententne države domenile takole: Nobena nemška kolonija se ne vrne Nemčiji. Kolonije pripadajo zvezi narodov. Ker pa uči izkušnja, da je mednarodna uprava pokrajini zelo pomanjkljiva, bodo posamezne države upravljale kolonije. Nemške kolonije nameravajo razdeliti takole: Togo se združi s francosko zapadno Afriko, Kamerun s francoskim Kongom, en del pa z Librijo. Nemška Jugozapadna Afrika pripada Južnoafriški konfederaciji, ozek pas pa Portugalski Angoli. Anglija dobi nemško vzhodno Afriko, pač pa zahteva belgijski Kongo ozek pas zase. Kitajska dobi zopet Tsingtau. Cesarja Viljema in Bismarckovo otočje dobi Indija.

— **Mednarodni socialistični kongres.** Bern, 28. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poročajo listi, da je 40 delegatov iz 18 dežel dospelo semkaj, da prisostvujejo mednarodnemu socialističnemu kongresu. Med drugimi so dospeli afriški minister Sakacess, ogrski minister Garami in zastopnik Nemške Avstrije, Domes. Pričakujejo, da bo zastopana tudi Ukrajina.

— **Iz francoske zbornice.** Ženeva, 29. jan. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poroča Bureau Europa Press: Petkova seja francoske zbornice, ki je razpravljala o interpelaciji socialističnega poslanca Bartha glede na delovanje komiteja fužinarjev, je bila zelo živahna. Barthe je očital komiteju in francoskim kovinarskim industrijalcem, da so še tekom vojne imeli zveze z nemško industrijo in posebno s Kruppom. Uradniki tega komiteja so dobili več stotisočev podkupnine. Nevtralnim ladjam, ki so natvorjene z nikljem plule v Nemčijo, so v nasprotju z vojaškimi interesi nalašč dali dovoljenje za plovbo. Pri splošnem umiku leta 1914. francoski fužinarji niso uničili longayjskih rudnikov, kar je imelo za posledico, da so ti rudniki za časa zasedbe izbornu služili sovražniku. Odkritja Barthejeva so v zbornici povzročila velik nemir in noliubo pozornost. Debata se nadaljuje prihodnji petek.

— **Mirovna konferenca.** Pariz, 29. jan. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Predsednik Zedinjenih držav, ministri predsedniki in ministri zunanjih zadev Zedinjenih držav, Anglije, Francije in Italije ter zastopnik Japonske so imeli včeraj dve seji. Najprej je prišlo vprašanje nemških kolonij v Afriki na razgovor. Zastopniki dominonov so prisostvovali obema sejam, zastopnik Kitajske dopoldanski, zastopnik Italije pa popoldanski seji. Dopoldne so zaslišali delegate iz Avstralije, Nove Zelandije, Japonske in Kitajske. Popoldne je francoski minister za kolonije obrazložil nazore svojega ministrstva glede vprašanja kolonij. Nadalje so tudi načela zveze narodov in njih izvedba prišla v razpravo. Prihodnja seja v sredo.

— **Ljeningov oklic.** Moskva, 28. januarja. Glasom dun. kor. urada objavlja »Pravda« oklic Ljeningov, ki pozivlja vse delavce, pomagati pri popravilu prometnih potoč, da se omogoči dovoz živil. Ljening se obrača tudi do inteligentnih delavcev, da začne borbo proti lakoti. Predlaga, naj bi se javili prostovoljni ljudje, da bi obvarovali pravlstvo s svojim delom lakote. Ljeningovo delo je znano po vsej Rusiji. Vsak pošten delavec naj vztraja na svojem mestu.

— **Upor v Omsku.** Moskva, 29. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča Petrograjska branjavna agentura: V Tomsku je izbruhnil upor. Uzorniki so izpustili vse jetnike iz zapora. Čehi in Kozaki so zatrli vstajo. Kmalu potem je izbruhnil upor v Omsku; uporniki streme po obnovi sovjetske moči.

— **Petrograjska komunna in delavski svet v Berlinu.** Dunaj, 29. januarja. (Lj. k. u.) »Neues Wiener Journal« poroča iz Berlina: V včerajšnji seji delavskih svetov Velikega Berlina je odposlanstvo petrogradskega delavskega in vojaškega sveta izročilo rdečo zastavo, ki so jo med seboj razvesili nad predsednikovim sedežem in ki nosi napis: »Berlinskemu delavskemu in vojaškemu svetu — Petrogradska komunna«.

— **Angleži bodo prodirali v Rusijo.** Haag, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Hellande Nieuw Bureau javlja iz New Yorka: Ameriško časopisje je vsled položaja v Rusiji, posebno po predvčerajšnjem ne

majhnem porazu boljševikov vznemirjena. Meni, da morajo imeti konferenca na otokih Prinkipi v sedanjih razmerah popoln neuspeh. Newyorška »Tri-buna« je baje izvedela, da namerava Ljening sklicati posebno konferenco, za katero pričakuje tudi precejšnje pomoči iz Amerike, Francoske in Nemčije. Ljening je baje tudi dosegel, da je boljševiška vojska tako organizirana, da šteje sedaj dva milijona mož. Kakšno stališče bo zavzela ameriška vlada, niso še na jaspem. Intervencija je baje že v teku. Angleži bodo namreč pričeli prodirati iz mesta Baku in ob severni Volgi.

— **Zopet vojaške svete.** Curih, 29. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Italijanska vlada je na strožje prepovedala ustanovitev vojaških svetov. Orlando odide v Rim in nato za nekaj časa v Milan, kjer je torišče revulucije.

— **Ameriški kredit za živila.** Ženeva, 29. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada javlja »Europa Press«: Ameriški senat je dovolil kredit za živila v znesku 100.000 milijonov dolarjev samo s pogojem, da se uporabi ta vsota zunaj centralnih držav samo za Armenijo in druge narode, tlačene po Turkih.

— **Carigrad mednarodno mesto.** Dunaj, 29. januarja. (Lj. k. u.) »Neues Wiener Journal« poroča iz Bukarešte: Glasom poročila iz Carigrada se sultan v kratkem namerava preseliti v Konio. Carigrad bo mednarodno mesto.

— **Bagdadska železnica.** Zurich, 29. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Bagdadsko železnico so prevzeli angleške oblasti. Generalni ravnatelj je odpuščen. Železnice v evropski Turčiji je prevzela francoska uprava.

— **Wilson je zahteval internacionalizacijo kolonij.** New Yorka javljajo, da se je dne 16. februarja vkrvalo 300 fabrikantov in trgovcev, ki zastopajo usnjarsko in čevljarstvo, da dobe pregled o usnjarskem problemu v Evropi.

London, 28. jan. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: »Daily Chronicle« javlja iz Pariza, da je predsednik Wilson zahteval internacionalizacijo kolonij.

— **Ameriške obsodbe.** Bern, 28. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča iz New Yorka: Sodšče je, uporabljajoč še veljavne vojne zakone, vodilne ameriške sodne, med njimi člana kongresa, Bergerja, urednika newyorškega strankinega glasila ter tajnika strankine organizacije, obsodilo v težko ječo.

Umetnost in književnost.

Narodno gledališče. V petek, dne 31. t. m. ob pol 8. zvečer: Ivan Cankar »Jakob Ruda« za »C« abonement. — V soboto, dne 1. februarja t. l. ob pol 8. zvečer: Čajkovskij: »Jevgenij Onjegin« za »A« abonement. — V nedeljo, dne 2. februarja popoldne ob pol 3. opereta »Cornvillski zvonovi« izven abonementa. — Zvečer ob pol 8. Ivo Vojnovič: »Smrt majke Jugovičev« izven abonementa. — V ponedeljek, dne 3. februarja t. l. zvečer ob pol 8. opereta »Mamselle Nitouche« za »A« abonement.

Baletna šola. Kakor je bilo že dogovorjeno, prične pouk v soboto, dne 1. februarja t. l. ob 5. uri popoldne v »Narodnem domu« v mali dvorani. Vsi, ki so se zglasili za šolo, se torej vabijo, da pridejo točno ob napovedani uri s kostumi, predpisanimi za skušnjo.

Jakob Ruda. Drama v treh dejanjih. Spisal Ivan Cankar. — Po Vojnovičev »Jugovički«, ki je s svojo vprizoritvijo v letošnjem repertoarju dramskih predstav zavzel tako odlično umetniško višino, da smo bili Slovenci resnično lahko veseli bodočnosti svojega gledališča, sem upravičeno pričakoval sinoči nov literarno-umetniški užitek. To pričakovanje se mi, žal, ni izpolnilo; nudila se nam je zopet povprečnost, diletantizem. Ko bi ne bilo gđ. Šaričeve, ki nam je v ulogi Ane dala zaslutiti nov dokaz njenih umetniških vrlin, bi odšel človek iz gledališča zopet s to trpkostjo, da nimamo še drame, ne še umetniških predstavitev njenih. — Jakob Ruda je eno prvih dramskih del Cankarjevih in ne njegovo najboljšo; v njem je bil pokojni pisatelj najbolj realist, ni bilo še tiste ga najosebnjega gledanja na življenje, kakor v njegovih poznejših stvareh; ni še zažvižgal njegov bič s tovehemenco preko družbe, značaji še niso izklesani ostro in reliefno, — a vzlic temu odseva iz drame ves intimnih lepota. Naš ansambl se ni izkazal zrelega, da bi izčrpal te lepote. Prvo dejanje, ki je nasčeno pridruženosti nad ugrezajočim se domom Rudovim, je ostalo brezbarvno, drugo se je nekoliko dvignilo, sklepna scena zadnjega akta je zbežala mimo nas. . . Sama rutina, besede in kretnje. Ruda g. Danila, mestoma iskren, je sicer skušal naznačiti tisto zadušeno temo, ki se zgostuje krojnogove osebe kakor v mirkih kolobarjih, vendar pa se ni v celoti ni posrečilo najti izraza za ta omahujoči značaj, ki je v svojem bistvu globlji misterij, nego ga je zamislil gosp. Danilo. Površen v igri in neizpoljen ter pogrešen stereotipen v maski je bil gosp. Železnika slikar Dolnar. Gosp. Peček je ulogo Broša kar na debelo karikiriral, da mu ne odrekam sposobnosti in rutine. Ampak treba je razumeti značaj uloge! Kar je podrojenih oseb, se je gosp. Bratni njegov Dobnik še najbolj posrečil. Alma (gđ. M. Danilova) je diletirala v nekakšni narejeni veselosti, brez prirodnega fundamenta, inženir Koželj gosp. Rasbergar je bil bolj brezbarven, kot je bilo nujno, isto velja o Justinu (gosp. Ločnik) in skorajda še o Marti g. Bukšekovi. Zmožnosti g. Hleba, noveangažirane moči s Sp. carlo voga odra na Jesenicah, v tej ulogi še ni mogoče presu-

difi. Naj se mu da prilika, da pokaže, kaj zna! Rutine, se zdi, mu ne manjka, tudi njegov dialekt me ne odbija. — Režija je ponekod popuščala; igralci so stali včas, kakor so baš pali na oder.

F. A.

Shodi.

Ljubljana: Ženski shod v »Mestnem domu«, velika dvorana, nedelja, dne 2. februarja ob 3. uri popoldne. Poročajo sodr. Al. Štebi, dr. Korun, dr. Lemež in inž. Štebi.

Vodmat-Zelena Jama, Soboto, dne 1. februarja ob 7. uri zvečer v gostilni »pri Sušniku«. Poroča sodrug Uratnik.

Vič-Glince: Nedeljo, dne 2. februarja ob 5. uri popoldne v gostilni »Amerika«. Poroča sodrug inž. Štebi.

Shod v Šiški. Naznanjeni shod »pri Šternu« se ne vrši v nedeljo nego v soboto, dne 1. februarja ob 7. uri zvečer.

Moste. Nedeljo, dne 2. februarja popoldne ob 5. uri v gostilni »pri Terčku«. Poročata sodruga Kopač in Čelošnik.

Škofja Loka. Jugoslovanska krajevna socialna demokracija priredi javni politični shod dne 3. svečana popoldne ob 3. uri v prostorih gospe Marije Kalan »pri Novem svetu« v Škofji Loki. Vabi se na polno udeležbo. Odbor.

Rogaška Slatina: V nedeljo, dne 2. februarja. Poroča sodrug Rožar. Ura in čas se določi.

Cirkovci: V nedeljo, dne 2. februarja ob 8. dopoldne. Poroča sodrug Erjavec.

Likole, gostilna Sel, v nedeljo, dne 2. februarja ob 2. popoldne. Poroča sodrug Erjavec.

Odborniki železničarske organizacije. V petek, dne 31. t. m. ob 7. uri zvečer se vrši seja centralnega odbora splošne železničarske organizacije za Jugoslavijo. Tajništvo.

Hrastnik. V soboto ob pol 8. zvečer se bo vršilo v dvorani »Delavskega doma« predavanje o predmeti: Naloge slovenskega proletariata v jugoslovanski državi. Predava sodr. Petejan iz Ljubljane.

Dnevne vesti.

— **Popravek k včerajšnjemu uvodniku.** Tiskarski škrat je začel zopet nagajati. V včerajšnjem članku o »Pripravi h konfiskaciji vojnih dobičkov«, je precej izpustil zmisel prvega stavka v tretjem odstavku. Glasiti se mora »Osnovna misel nemškega predloga je ta, da se ne dopusti, da bi si kdo pomnožil svoje imetje med vojno za več kot 199.500 mark«, in ne 919.500 mark, kot beremo to v onem stavku.

— **Jezikovni kurzi »Akademije«.** Srbohrvatski tečaj prof. Vlad. Fabjančiča se prične v petek, dne 31. t. m. ob 6. uri zvečer v realki. — Francoski tečaj prof. Vlad. Fabjančiča se prične v soboto, dne 1. februarja ob 6. uri zvečer v realki.

— **Uradni List Narodne vlade v Ljubljani.** Izšli ste 43. in 44. številka.

— **Čudno reševanje pritožbe.** Preiskava glede aprovizacije, o kateri je pisal »Napreje«, je končana. Okrajno glavarstvo je kratkoma odgovorilo, da ni vse resnično, kar je bilo v pritožbi navedeno ter da je poučilo gospodarski odsek v Radečah, da vbodoče ne bo več pritožb. Kako temeljita so bila poizvedovanja, dokazuje to, da priče, ki smo jih navedli, niti zaslišane niso bile. Radečani niso zadovoljni s takim odgovorom in zahtevajo, da se sivar še enkrat preišče temeljito, in sicer ker okrajno glavarstvo tega ne mara, naj pa prehranjevalni urad v Ljubljani pouči okrajno glavarstvo, kako se treba prepričati o rednostih in nepravičnostih pri aprovizacijski ustanovi in rekviriranem blagu.

— **Gospod Karl Poljak jun.** ima na svoji graščini v Radehovi vasi na Dolenjskem v službi še vedno petnajst laskih vojnih ujetnikov. In domačini so brez zaslužka.

— **Pri okrožnem rudarskem uradu SHS v Ljubljani** je razpisana služba kancelista v XI. činovnem razredu oziroma pisarniškega praktikanta. Prošnje je vlagati do 1. februarja 1919. pri rudarskem glavarstvu SHS v Ljubljani. Več pove uradni list št. XLIII. z dne 28. januarja 1919.

— **Vsled ponovnih pritožb občinstva,** da špeh zaklanih prašičev ne prihaja na trg, ampak da se pod roko prodaja, in ker trpi vsled teh pritožb ugled mesarjev in prekajevalcev mesa, je izvolila zadruga istih na svojem sesianku komisijo, katera bo imela nalogo strogo nadzorovati trgovino s špehom posebno pa paziti na to, da pride ves špeh tukaj zaklanih prašičev na stojnice. Da se pa to omogoči, se cenjeno občinstvo opozarja, da se prične prodaja špeha na stojnicah vsakokrat šele ob 8. uri dopoldne.

— **Uspeh mezdnege boja v Trstu.** Iz Trsta, dne 26. t. m. poroča Lj. k. u.: Kot rezultat poslednjega delavskega gibanja v Trstu za izboljšanje gmočnih razmer delavstva in pravičnosti je organizacija delodajalcev predložila komisiji delavskih strokovnih organizacij te sklepe. 1. Od 1. januarja t. l. se določajo plače v lirah za vse trejemeke brez razlike spola in starosti. 2. Za določanje plač posameznim kategorijam se bodo jemale za podlago plače, veljavne v drugih mestih in Italiji. V ta namen odide komisija zastopnikov delodajalskih in delavskih organizacij v večja italijanska industrijska in trgovinska središča v svrhu potrebnih poizvedb. 3. Do-

kl- se ne izvrše te poizvedbe, se bodo plače še nadalje izplačevale v kronah v doslej veljavni izmeri. Delodajalci se zavežejo, da svojim nameščencem takoj izplačajo po 100 kron kot posojilo, ki se obračuna ob končnem veljavni kreditni plač po izvršenih poizvedbah. 4. Dočim se izmera plač določa samo v lirah, morejo delodajalci izplačevati plače tudi v kronah na podlagi menjalnega ključa, kakor ga od primera do primera določi vlada. — Komisija delavskih strokovnih organizacij je sprejela te predloge in že imenovala svoje zastopnike v komisijo za presojo plač v italijanskih mestih. Ta komisija odide v kratkem v Italijo.

— **Visokošolcem Slovincem** so v Gradcu zabranili predvčerajšnjem vstop k predavanjem z ozirom na mariborske dogodke. S tem se godi dijakom krivica, ki so odgovorni zanj poizvedljiv mariborskih škandalov, pa naj bodo kdorkoli.

— **Poslanik Jugoslavije Ivan Hribar** je danes izročil svoje poverljive listine predsedniku češkoslovaške republike v Pragi.

— **Jugoslovanska akademična Omladina (?)** priredi dne 2. februarja protestne shode proti italijanskemu imperializmu.

— **Živita za čehoslovaško republiko v Trstu.** Minister dr. Švihla je dobil obvestilo, da je v Trstu že 500 ton moke za čehoslovaško republiko ter da pripelje parnik »Gorgonius« dne 1. februarja še 6200 ton maščobe.

Zadnje vesti.

Ameriška komisija na Koroškem.

Celovec, 30. jan. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poroča narodno-politični odsek: Ameriška komisija je dne 28. t. m. dospela na Koroško in je posetila kraje Spodnji Dravograd, Labod, Ruda, Grobinj, Vobre, Djekše in Trušnje. Povsod so jih z veseljem sprejeli. Prebivalstvo, ki so večinoma slovenski kmetje, so soglasno izrazili željo po nedeljeni Koroški v okviru nemškoavstrijske republike. Na slovenske nagovore jugoslovanskega komisarja so kmetje brez izjeme odgovarjali nemški. Izražali so tudi željo po nemških in ne utrakvističnih šolah.

Dunajčani bodo demonstrirali proti mariborskim dogodkom.

Dunaj, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V nedeljo opoldne bo pred dunajsko mestno hišo veliko demonstracijsko zborovanje zaradi dogodkov v Mariboru in na južnem Štajerskem. O položaju na južnem Štajerskem bo govoril med drugimi tudi državni svetnik Marckhl. Nemška radikalna stranka, zveza nemških udeležencev na vojni, nemška ljudska zveza, nemška gospodarska stranka in narodno-demokratska stranka so vsled dogodkov v Mariboru sklenile simpatijske izjave za žrtve. Kakor se čuje, nameravajo tudi Nemci v Gradcu prirediti slične demonstrativne shode.

Seznam vojnih ujetnikov v Italiji.

Dunaj, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Italijanske vojaške oblasti so izdelale obširne seznamke o vojnih ujetnikih. Seznamki vsebujejo 18.500 častnikov in več nego 600.000 imen moštva pripadajočega vojaštva. Imenski seznamki bodo že prihodnje dni izročeni pristojnemu dunajskemu mestu I. oddelka za vojne ujetnike, ki bo nato razglasil, kje in kdaj bo mogoč vpogled vanje. Kakor je nadalje zvedel Čehoslovaški tisk. urad, je italijanska vlada razdelila vojne ujetnike v narodnostne skupine. Pripadnikom čehoslovaškega naroda bo najprej dovoljen povratek v domovino.

Zopet zarota v Sarajevu?

Split, 30. jan. (Lj. k. u.) Dalmatinski dopisni urad poroča: Milanski »Popolo d'Italia« prinaša 29. t. m. senzacionalno telefonsko depešo iz Rima: »V Sarajevu so zaprli 46 oseb, ker so bile sumljive, da so zasnovale zavratni napad proti srbskemu regentu kraljeviču Aleksandru. Zarotniki so Mohamedanci, Hrvati in en srbski socialist. Srbska okupacijska oblast taji vsi stvar najopreznije.« Brzjavka je vrlo značilna in kaže, kako italijanski poročevalci sleparijo svoje liste, oziroma listi svoje čitatelje.

Boji med Čehi in Poljaki.

Praga, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Minister Švehla je poslal poljskemu ministru za zunanje stvari Paderewskemu nastopno brzjavko: Vzlic temu, da je čehoslovaška republika dne 29. t. m. prostovoljno ustavila sovražnosti v kneževini tešinski, so ljuto napadle poljske čete po čehoslovaških četah dne 29. t. m. doseženo črto. Da se pre-

preči vsako nepotrebno krvolitje, se sklicuje Čehoslovaška republika na dejstvo prostovoljne ustavitve operacij in podarjajoč iznova dokaz sprajljivosti, predlaga, naj poljske čete nemudoma ustavijo sovražnosti. Za ministra zunanjih zadev: Švehla.

Poljaki zapuste Lvov?

Stanislava, 30. jan. Razne vesti poročajo, da odvažajo poljske oblasti vse umetnine iz Lvova. Njihovo ravnanje se tolmači na ta način, da Poljaki računajo z dejstvom, da se bodo morali umakniti iz vzhodne Galicije do črte, ki jo tvori reka San.

V Indiji preti velikanska stavka.

Berlin, 30. jan. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada poročajo iz Berna, da v Indiji obstoja gibanje za velikansko stavko, največjo v zgodovini Azije. Gibanje je veliko večje, nego dosedanj nemiri na Kitajskem in Japonskem. V Bombaju stavka 100.000 predilniških delavcev. Vest o nemirih je na Angleškem popolnoma presenetila, dasiravno je pred par dnevi Reuterjev urad poročal, da ruski bojševiki na Kitajskem, v Perziji in Indiji razvijajo velikansko propagando za nemire.

Zveza Špartakovcev s sovjetsko vlado.

Berlin, 30. jan. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada poroča »Daily Mail« iz Petrograda: Ljudski komisar Petrograda je sporočil v sovjetski vladi, da so Špartakovci v Nemčiji in sovjetska vlada sklenili formalno napadalno zvezo. Razen Radeka so bili še drugi znameniti sovjetski zastopniki v Nemčiji.

Wilson in londonska pogodba.

Lugano, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Kakor poroča pariški dopisnik lista »Secolo«, so imeli Wilson, Sonnino in Lloyd George v torek konferenco, ki je trajala eno uro in pri kateri je Lloyd George prevzel vlogo posredovalca. Wilson meni, da so vsled odobritve njegovih 14 točk po zaveznikih razveljavljene vse tajne pogodbe, tako n. pr. tudi londonska pogodba z Italijo. Wilson polaga razen tega največjo važnost na načelo gospodarske svobode in priznava vsakemu narodu pravico do dohoda k morju. Zato pospešuje rešitve kakor internacionalizacijo in ustanovitev prostih mest, n. pr. Carigrada, Gdanškega, Reke in Gibraltarja.

Z mednarodne soc. konference v Švici.

Bern, 29. jan. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poroča Švicarska brzjavna agentura: Branting, ki je predsedoval seji mednarodne socialistične konference, poroča o poslednji seji to-le: Huysmans je ugotovil, da bo razgovor o vprašanju krivde neizogiben. V seji v sredo se je sukal razgovor zlasti okoli teritorialnih vprašanj. Koncem seje sta izjavila Branting in Müller, da bo potrebno v konferenci v okviru vprašanj o zvezi narodov obravnavati tudi vprašanje o ravnanju proti narodom, ki se ji ne bodo hoteli pokoriti. Branting je v svojem govoru opozarjal zlasti na to, da morajo biti v zvezi narodov vsi narodi in da ne smejo manjkati majhni in nevtralni narodi. O tem si morajo biti v Parizu na jasnem.

V Italiji zmagauejo maksimalisti.

Bern, 29. jan. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Na socialističnem kongresu v Bologni je maksimalistična struja zmaga nad zmernejšo. Za resolucijo Brunnellija je glasovalo le 150 zborovalcev, dočim je Bombacci-jeva resolucija dobila 800 glasov. To resolucijo je sprejelo tudi strankino vodstvo. Proti skrajni tendenci sta glasovali parlamentarna socialistična skupina in delavska zveza.

Vprašanje kolonij odgodeno.

Rotterdam, 29. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Kakor javlja »Tems« iz Pariza, so zavezniki odločbo o usodi nemških kolonij preložili na nedoločen čas. Predlog angleške vlade glede obsoje Viljema II. po mednarodnem sodnem dvoru je bil izročen fistični komisiji. Predloga, da se preišče, v kakem javnem zavodu duševno stanje Viljema II., niso sprejeli.

Mirovna konferenca.

Pariz, 29. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča »Agence Havas«: Odbor desetih zastopnikov veseli je včeraj nadaljeval razmotrivanje o usodi nemških kolonij. Dopoldne se je bavil z vprašanjem nemških kolonij na daljnem vzhodu in v Tihem oceanu. Zasljal je zastopnike Japonske, ki so Karolinske in Mar-

žolske otoke zahtevali zase, ter delegate Avstralije, ki zahteva Novo Gvinejo. Nova Zelandija zahteva Samojsko otočje, Kitajska pa Kiaučau. V popoldanski seji je francoski kolonialni minister Šimon energično zastopal francoske in angleške kolonialne zahteve. Znano je, da so francoske čete odvzele Nemcem Kamerun in da sta se Anglija in Francija leta 1916. domenili glede obojestranskih uplivnih sfer. Francija se je obvezala, uvesti liberalno gospodarsko upravo, ako ji pripadajo ta ozemlja. Ta uprava bi ščitila tamošnje prebivalstvo in mu zajamčila napredek. Izvajanja Šimona so napravila živahen vtis na zastopnike, od katerih je nekaj delegatov, posebno Lloyd George, živahno pritrdjevalo. Odbor se je nato posvetoval o Wilsonovem predlogu, ki gospodstvo nad nemškimi kolonijami prisoja zvezi narodov, ki bi upravo posamičnih pokrajin poverila po njej določeni velesili, do čim bi zavezniki izvrševali kontrolo. Da se dosežejo praktična sredstva za uresničenje te misli, bi zastopniki morali splošno razmotrivati načela mednarodnega prava. Zastopniki včeraj niso ničesar sklenili glede tega zamočanega problema. Niso ga razmotrivali, ker so na dnevnem redu nujnejša vprašanja. Poljske in čehoslovaške čete so na mejah obeh dežel na spornem ozemlju v boju. Odbor, ki je proti temu nasilnemu postopanju že protestiral, bi rad poravnal sovražnosti. Zato bodo zastopniki v sredo zaslišali poljske in čehoslovaške delegate.

Aprovizacija.

Nasoljene kumarce na rdečo izkaznice B št. 2200 do konca. Stranke z izkaznicami ubožne akcije s črko B,

dobe kumarce v soboto, dne 1. februarja pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. št. 2201 do 2380, od 9. do 10. št. 2381 do 2560, od 10. do 11. št. 2561 do konca. Stranka dobi pol kilograma na osebo, kar stane 30 vinarjev.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Štev. 648.

Razglas.

Po naročilu poverjenistva za javna dela in obrt v Ljubljani bo oddajalo in razpečevalo oskrbnišvo državne cinkarne SHS v Celju neposredno svoje izdelke.

Prodajale se bodo: **Cinkove pločevine različnih debe osti, čis i cinek in cinkov prah.**

Vsi dopisi in naročila, katera se bodo reševala z obratno pošto, naj se pošiljajo plavžarskemu oskrbništvu SHS v Celju.

Naročila se bodo izvrševala točno in solidno po stalnih cenah proti predp. ačilu.

Zaboji se bodo zaračunjevali po dobavni ceni.

Plavžarsko oskrbnišvo SHS v Celju,
dne 25. januarja 1919.

Ako rabite vrtna ali poljska semena pišite po cenovnik. Trgovina s semeni SEVER & Ko., Ljubljana.

St. 846.

Razglas.

Jugoslovanska tovarna za milo v Spodnji Šiški

ima večjo množino milnega blaga. To blago se bo oddajalo poslej franko tovarna po naslednjih cenah:

20 %	pralno milo v kos. po 100 g, kom. po	—40 K
30 %	" " " " " " " " " "	—60 K
30 %	" " " " " " " " " "	120 K
38-40 %	toiletno " " " " " " " " " "	250 K
66 %	nilo za britje " " " " " " " " " "	250 K
10 %	milni prašek " " " " " " " " " "	250 K

Pri naročbah istega milnega blaga v celih zabojih se dovoljuje znaten popust in se v tem slučaju oddajajo milni izdelki franko tovarna po naslednjih cenah:

20 %	pralno milo v kos. po 100 g, kom. po	—30 K
30 %	" " " " " " " " " "	—45 K
30 %	" " " " " " " " " "	—90 K
38-40 %	toiletno " " " " " " " " " "	180 K
66 %	nilo za britje " " " " " " " " " "	140 K
10 %	milni prašek " " " " " " " " " "	250 K

Blago se mora plačati naprej, ker se razpošilja sicer le proti povzetju.

Naročila je nasloviti na Jugoslovansko tovarno za milo v Spodnji Šiški.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1919.

Poverjenik za javna dela in obrt:

Inž. V. Remec, i. r.

Dražbeni oklic.

Lesene barake se bodo potem javne dražbe prodale in sicer:

dne 3. februarja t. l. v Podutiku pri Ljubljani 1 baraka;

dne 4. februarja t. l. na Selu občina Moste pri Ljubljani 2 baraki, v Vevčah (pri vojaški pralnici) 1 baraka;

dne 5. februarja t. l. v Gor. Kašlu št. 8 občina D. M. v Polju na posestvu Antona Robida 2 baraki, v Zalogu št. 39 na posestvu Franceta Sicherl 1 baraka, 1 ograja;

dne 6. februarja v Ljubljani na parceli št. 450/3 (Kapucinsko predmestje) Ivana Zakotnik, tes. mojstra v Ljubljani 1 baraka;

dne 7. februarja t. l. v Brezovici pri Ljubljani v vasi ob državni cesti, več praznih barak.

Kupnino je položiti takoj v gotovini.

Komisija se snide vsaki dan ob 9. uri dopoldne na licu mesta.

Ljubljana, 30. januarja 1919.

Za vodstvo stvarne demobilizacije:
Jelenc stotnik.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih

3 %

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in nestalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo bo bančni obrestni meri.

Stanje vlog je bilo koncem leta 1918 1½ milijonov kron.

Rezervni zakladi znašajo okoli nad 50.000 K.

— Delniška glavica —
K 15.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Poslovnica razredne loterije.

Podružnice: Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Rezervni fond i okroglo
K 4.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične nabave in dovoljuje aprovizacijske kredite

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.100.000.

3 1 0
4 0

brez odbitka rentnega davka.

— Ustanovljena l. 1881. —